

ЖИТТЯ ЯК НИЗКА ЕПІЗОДІВ

Прокручую життя, як фільм забутий,
Приходять в спогади окремі епізоди,
Дають можливість молодість відчутти,
За все прожите, як винагороду.

Життя моє □ це низка епізодів,
І кожен з них, мов з пазла вийнята частинка,
Один з одним несхожі, та на подив
Разом □ картата з клаптиків хустинка.

Можливо, читачеві буде дивно,
Що я про епізоди вирішив писати,
Та кожен з них зі мною невідривно
Пов'язаний, тож варто пригадати.

Щось ненароком в пам'яті зачепиш,
І ось сплинуть за епізодом цілі роки,
Очей до півночі тоді не склепиш □
І вже не радий, що завдав собі мороки.

А все ж я їх витягую по черзі,
Пригадую, буває, з щемом і сльозою,
Вдивляюсь в них □ у пішаків та ферзів,
Тих всіх, хто поряд був колись зі мною.

Когось ще із дитинства пригадаю,

Хтось зовсім поряд десь живе, а хтось далеко,
І тих кого, нажаль, уже немає,
Не вернуться, як з вирію лелеки.

* * *

ПЕРШИЙ ЕПІЗОД

А почалось з одного епізоду:
Знайшла дружина однокурсника в фейсбуці,
Я вирішив, отримавши нагоду,
Поповнити про нього дані куці.

Щасливим був, коли на стенді в списку
Себе побачив серед інших, незнайомих,
Нарешті я студент! Підвівши ризику,
В житті своєму взяв рубіж, такий вагомий.

Екзамени, та в корпусі ремонту,
Й на практиці вже “новоспечені” студенти
В підвалі оглядають горизонти,
Вже кожен з “комсомольським” інструментом.

Запам’ятав смішного медаліста,
В руках лопата, чудернацька шевелюра,
Не із села □ киянин, або з міста,
Не вмів копнуть піщану кучугуру.

Його на першій лекції знов бачу,
Ми, виявляється, ще і в одній з ним групі,
Прекрасну має Саша Тузов вдачу,

Було приємно з ним учитись вкупі.

Вже другий курс, до сесії без страху,
Стрічаєм групою ми свято новорічне,
Ось фото, з ним за партією в шахи,
Хто там програв – питання риторичне.

Побачитись в той день не сподівались,
Пройшло багато років □ чисто випадково,
Зустрівшись, мало не розцілувались,
В кав'ярні в спогадах проходила розмова.

Сьогодні фото надійшло від нього,
Й мені згадався куций список епізодів...
Метелиця, як чудо, й більш нічого
В дарунок березневої погоди.

7.03.2020 р.

* * *

ДАЛЕКИЙ ЕПІЗОД

Цей епізод ледь видно десь здалеку,
У армії товариш був колись у мене,
Морози з інеєм, дощі та спеку
Два роки там ділили з ним щоденно.

В чужій Прибалтиці вологий клімат,
За огорожею у лісі дні тягучі,
Стараючись удвох себе підтримать,
Все мріяли там про Дніпрові кручі.

Для мене Ян, всім Яша у курилці,
Веселий балагур, на спір міг непомітно,
Мов кишеньковий злодій із столиці,
Щось витягти, всміхаючись привітно.

Призов і “дембель” нам прийшлися разом,
Солдатам проїзdnі на поїзд видавались,
Та ми у Ризі з Яном їх відразу,
На авіа перекомпостували.

Адресами тоді не обмінялись,
Бо я зовсім не знав, чи в Києві ще буду,
На виході з метро лиш попрощались
Й один одного загубили поміж люду.

А потім вчився я в педінституті,
Між Пирогова і Хмельницького на розі
Його побачив, руку б протягнути,
Та зупинив себе на півдорозі...

Подумав, що мабуть я обізнався,
Бо й він на мене глянув скося і байдуже □
Сміялись будуть ще свої, злякався,
А як тебе я обійняв би, друже!

Забулось у студентській круговерті,
А що поробиш, раз зустрітись не судилось?
Життя іде повз епізоди стерті,

Багато їх в тумані розчинилось.

Та повернулось в пам'ять, ризонуло,
Я не повірив, що насправді так буває,
З газети раптом холодом війнуло
Таким, коли назавжди щось втрачаєш.

Дивлюсь □ його портрет у чорній рамі,
Якраз півсотні Яну, в підписі читаю,
Пройшло, як снігом вкрилося, роками,
Й лише близькі його в той день згадають.

Невже цей епізод, мені для того,
Щоб потім більше я цінив колись прожите,
Немає другорядного нічого,
Час запізнілий лікар і учитель.

Семидестий вже я зустрічаю,
Для кожного свій вік відміряно на небі,
Прожиті епізоди помічаю,
Занадто пізно, думаю про себе.

Й цей епізод залишиться уроком,
Як біль фантомний відчуватиметься тупо,
Сіпне без попереджень, ненароком,
Аж гіркоту в очах відчуєш скупю.

26.06.2020 р.

* * *

ПОТЯГ У МАЙБУТНЄ

Ріс безконфліктним, може й боязливим,
Звикав із ранніх літ не устрявати в бійку,
Між хлопців й уявити неможливо □
Занадто правильний і тихий парубійко.

Тому багато не водилось друзів,
З одним лише сидів за партою роками,
А час проводив у вузькому крузі,
Де ми змагались в іграх теж не кулаками.

Пройшло дитинство якимсь непомітно,
Повиростали, вже в кишенях атестати,
І поманило місто нас привітно □
Зібрались їхати у інститут вступати.

Везе нас потяг з Ніжина на Київ
З дитинства у життя доросле й невідоме,
Під стукіт рейок мерехтять надії,
Що з перемогою вертатимось додому.

Вечірній час, вже в вікнах сутеніло,
В вагоні електрички не було нікого,
Лиш батько мій та троє нас сиділи,
Якось би час убить і скоротать дорогу.

Чому, не знаю, та від гурту я відбився,
Пішов, окремо сів в середині вагону,
Замріявся, крізь вікна задивився

Й не відділятися, порушив заборону.

Сиджу собі та про майбутнє мрію,
І не звернув увагу, як підсів хтось поруч,
Що він говорить, я не розумію,
Не чув раніше “перлів” із його “фольклору”.

Залякує, погрожує □ не ясно,
Безцеремонно мацає мої кишені,
Супутники дрімають так невчасно,
А в тамбурі стоять дружки його скажені.

Нізвідки, бачу, ждати допомогу,
Тому нахабу рвучко відштовхнув від себе,
Ще дав під дих і впав він на підлогу,
Мені дружків його чекати вже не треба!

Тут і мої супутники почули,
А хулігани чотирьох, мабуть, злякались,
Як кажуть, переляком їм минулось,
Мені також хвилини ті запам'ятались.

Відтоді у своїх очах я виріс,
Цей епізод став своєрідним Рубіконом,
Відповідаю щирістю на щирість,
Та спину не згинаю і не б'ю поклони.

27.07.2020 р.

* * *

Е П І З О Д Я К С Т И М У Л

Давно було, та твердо пам'ятаю,
Я п'ятикласник, вже канікули жовтневі,
Ось Каянову школу проминаю,
Де у дворі вже листя скинули дерева.

Там з вчителькою першою зустрілись,
Відвик від неї вже, тому не сподівався,
Побачити таки її хотілось,
Тому зовсім, як з родичкою, привітався.

Та захотілося чомусь пробігти,
(По звичці я при ній ставав сором'язливим,
Не знаючи, куди себе подіти) □
В Галини Яківни був погляд особливим.

Але вона гукнула зупинитись
І замість запитань уперше похвалила,
Мов на педраді чула став учитись
Я на відмінно, й щиро радість розділила.

На мить я став, як вкопаний на місці,
Не сподіваючись такого повороту,
І зацікавив, як те опале листя,
Так, щоб подякувати, не розкрию рота.

Чому “уперше”, чому “на відмінно”?
Раніше вчився більше з трійки на четвірку,
Бо у лівші та правою рукою

У зошиті постійно клякси, а то й дірки.

Мене відтоді наче підмінили,
Учився “на відмінно” аж до атестата
Такі вона вселила в мене сили,
Що вистачило на усе життя черпати.

Ще і тепер, проходячи щороку,
Те місце, де Галина Яківна спочила,
Пригадую усі її уроки
Та незабутній епізод □ надійний стимул.

28.07.2020 р.

* * *

ЕПІЗОД ІЗ ДІДУСЕМ

Назву випадок моноепізодом,
Бо в ньому я єдина діюча персона,
І виник він спонтанно, мимоходом,
Бо “повезло” мені, мов каркнула ворона.

Зайшов до магазину по дрібниці,
До каси підійшов, чекаю розплатитись,
В руках пакети, як завжди в крамниці,
Та треба ж, на підлогу картку упустити!

Незграбно все тримаю, дістаючи
Ту картку й випускаю ще щось на підлогу,
Подумав: “От незграба невезучий,
Збирай хутчій і не чекай на допомогу”.

Та дівчинці матуся підказала:
“Он дідусеві потримай пакета!”
І “дідусем”, признатись, здивувала □
Не сподівався ще такого я “портрета”.

Але, мабуть, зі сторони видніше,
Бо з кожним, хто уже пожив, це може статись □
В чужих очах раніше, чи пізніше
Ти станеш дідусем, звикай не дивуватись.

Ну, що ж, □ “дідусь”, виходжу на подвір’я,
Та аж спинився, сам до себе усміхаюсь,
Невже таке вже пізнє надвечір’я?
І навкруги, як іменинник, озираюсь.

Уже давно ростуть мої онуки,
Та в магазині так мене не називали,
Все, як завжди, дивлюсь і ноги й руки,
Дожився, в дідуса переіменували.

То що ж, із костуром пора ходити?
До статусу цього почесного звикати?
І, як не трапилось нічого, жити?
Мабуть, бо марно другу молодість шукати...

7.11.2020 р.

* * *

ДВА ЕПІЗОДИ РАЗОМ

Два епізоди ці щось похитнули
В моїй душі, убивши віру та надію,
Надія й віра у мені заснули,
Але признатися в цьому собі не смію.

Давно було, прем'єр один, поїхав
В турне на Захід в передвиборчу епоху,
Але, яйцем поцілений, на втіху
Упав, із переляку “знепритомнів” трохи.

Прем'єр цей самий, ставши президентом,
Не зміг позбутися “ведмежої хвороби”,
Як “жарко” стало, улучив момента,
Утік, злякавшись вкотре підставляти лоба.

А я причому? Сталось не зі мною,
Не із мого життя! Та віру підірвали
В гаранта, вимазавши, як смолою,
І до стовпа ганебного всіх прив'язали.

* * *

ПРО НАС І АНЕКДОТ ІЗ БОРОДОЮ

Із нас, дітей років шестидесятих,
Таких нема, що фільму про Чапая
І друзів Анку з Петькою завзятих
Не бачив, тобто, трійку цю не знає.

А анекдотів стільки наплодилось

Про них дотепних, влучних і терпких,
Що трійці стать легендою судилось,
Й студентам посміятися не гріх.

Наш Олексій дотепником вродився,
Частенько анекдота так розкаже,
Аж кишки зводить, дехто, мов сказився,
Було від сміху покотом поляже.

А чим би ще побавитись студенту,
І душу відвести від теореми,
У пам'яті запишуться фрагменти,
Хтось приторочить до нової теми.

Слова фужер із фуражем лиш схожі,
По вимові, але ніяк по змісту,
Ото б комусь, на подив перехожих,
На возі фуражу з фужером сісти.

З украдкою обоє до комдива
Підходять, щоб роз'яснення почути,
Василь Іванович до нього не готовий,
"Не копенгаген я...", мов, не збагнути,

"Я повний", чесно каже, "осло в цьому",
"Як хочете, так можете й судити",
Він теж, як і вони, походив із сіроми,
За чесність не в Уралі ж утопити.

Питаю Олексія: "Пам'ятаєш
Той анекдот?", хитає головою,
Мов час пройшов, помалу забуваєш,
І пам'ять заростає крапивою.

– А як же я? – вже думаю про себе,
Аж сорок шість років, та не забулось,
Такого пам'ятати б і не треба,
А, бач, у епізоді й відгукнулось.

Ми з Олексієм тихо посміялись,
Не той на старість, як в студентів, сміх,
До нових анекдотів попрощались,
Хурделить за вікном і симле сніг...

18.01.2022 р.

Х Е П І Е Н Д

Життя завжди □ це низка епізодів,
Один лиш видалиш □ не зійдуться частинки,
Від першого і до останнього, як сходи,
Як ланцюжок аж до кінцевої зупинки.

Які ще епізоди пригадати?
Адже багато їх було в житті моєму!
Та чи цікаво всім про них читати?
То, може й досить, краще поміняти тему?

Не хроніку свого життя я хочу

На розсуд читачам оце тут доповісти,
Мою лиш душу хай вони лоскочуть,
А читачам в житті шукать бажаю змісту.

Якщо не соромно будь-що навести
Комусь з життя свого, як приклад, то вдалося
Всі епізоди в ланцюжок заплести
У хепіенд, хай навіть в сивому волоссі.

РОЗЖИВСЯ НОВИМ ЕПІЗОДОМ!

Задумав хепіендом зупинити
Всі описи своїх яскравих епізодів,
Але продовжую сяк-так ще жити,
Й мені для них нові трапляються нагоди.

У мене муза є, і не єдина,
Дочка, невісточка і двійко онучаток,
Ще до недавнього була й дружина,
Нема тепер, але кінець – нового лиш початок.

А головною музою своєю,
Наставницею здавна називав колегу,
Бо раджуть я вряди-годи із нею,
Як школяра оцінює мене, сердегу.

Розставить вірно розділові знаки,
Підкаже, як потрібне слово підібрати,
Оцінить і мої художні смаки,

Як треба, то й пораду слухну може дати.

Розжився вчора новим епізодом,
Стосується давно знайомої Тамари,
Дізнався дещо якимсь мимоходом –
На неї теж впливають поетичні чари.

Спровокував її на вірші нові,
Став провокатором невольним, хай на благо,
Відчує муки творчості тернові
Та й матиме можливість вгамувати жагу.

Тепер в моєму списку муз Тамара,
Її теж музою своєю буду звати,
Дав Коля телефон її не даром –
Знов буду знову жити, а не доживати.

16.06.2022 р.

Дата написання вірша: 2021-03-25